

Prenumerata roczna wynosi K 5.—, dla członków bezpłatnie.
Inseraty umieszcza się wedle stałej taryfy.
Wychodzi 1-go każdego miesiąca. — Redakcya i Administracya: Kraków, Stradom 23.
Rękopisów nie zwraca się. — Konto czekowe Kasy oszczędności Nr. 66.620.

Pränumerationsgebühr pro Jahr K 5.—, für Vereinsmitgl. unentgeltlich.
Inserate laut aufliegendem Tarif.
Erscheint am 1-ten jedes Monats. — Redaction u. Administration: Krakau, Stradom 23.
Manuscripte werden nicht zurückgegeben. — Postsparcassen-Conto Nr. 66.620.

Nr. 8. Krakau, Samstag 1. Februar 1908. II. Jahrgang.

Von der Administration.

Wir ersuchen unsere P. T. Abonnenten um Einsendung der Pränumerationsgebühr per K 5, zu welchem Zwecke wir der heutigen Nummer einen Erlagschein beilegen.

Wiener Musterlager-Messe.

I.

Seit einer längeren Zeit lassen sich gerechte Klagen über den Mangel einer kräftigen Handelsförderung seitens der österreichischen Regierung hören. Während die Erzeugung von Gütern, Industrie und Gewerbe immer mehr durch Schutzzölle, Meliorationen etc. gestärkt und gefördert wird, ist im Handel und Verkehrswesen seit einer längeren Zeit nichts geschehen das auf wahrer Schätzung des Handels beruhend die weitere zweckdienliche Entwicklung desselben ermöglichen soll. Es ist auch richtig, wenn Alexander Dorn (Volkswirtschaftliche Wochenschrift Nr. 1247—8) schreibt: »Im Verkehrswesen hinken die fördernden Massregeln gewöhnlich dem mächtigen Auftreten des Bedürfnisses nach und der Handel erfreut sich nicht nur einer sehr geringen Sympathie, sondern stösst vielfach sogar auf direkte Feindschaft, welche durch nichts gerechtfertigt erscheint und nur aus einem völligen Verkennen seiner notwendigen Funktionen und seiner wahrhaft wertschaffenden Tätigkeit hervorgeht. Es wäre wirklich an der Zeit, dass endlich auch auf diesem Gebiete eine Wandlung zum Besseren eintrete u. dass den Bestrebungen welche aus der Initiative des Handelsstandes hervorgehen, auch von Seite der Staatsverwaltung jene moralische und materielle Förderung zuteil werde, die man in so reichem Maase für andere begünstigte Kreise bereit hält.«

Im Sommer 1907 trat der Vicepräsident des Verbandes österreichischer Exporteure Hugo Schwer mit einem Projekte der Abhaltung einer alljährlichen Musterlager-Messe auf. Dieses Projekt, das gegenwärtig bei der niederösterreichischen Handelskammer zur Beurteilung vorliegt, fand beim k. k. Handelsministerium in Wien ungünstige Aufnahme und in der Denkschrift über Mittel und Wege zur Ausgestaltung der Exportförderung vertrat das Ministerium die Ansicht, dass die Schaffung einer Wiener Messe, wenn auch die Zweckdienlichkeit einer solchen Einrichtung allseits gewürdigt wird, aus verschiedenen Gründen untunlich sei.

Dadurch ist aber noch die Angelegenheit selbst von der Tagesordnung nicht beseitigt. Im Gegenteil, besonders seitens der österreichischen Exporteure wird immer stärker auf die Inangriffnahme und Realisierung der gewünschten Musterlager-Messe gedrungen. Leider wird der Sache in anderen Kreisen und in der kaufmännischen Fachpresse nicht eine so grosse Aufmerksamkeit geschenkt, wie es die Grossartigkeit dieses Planes und die Bedeutung desselben, der eine Umgestaltung der Handelsbeziehungen und vielleicht eine ungeahnte Steigerung des Handels selbst, wie auch dessen Konzentrirung in Oesterreichs Hauptstadt hervorrufen kann, verlangt. Für Reisende und Agenten, gewinnt dieses Problem umsomehr an Bedeutung, als gerade dieselben zum ersten Opfer der einzuführenden Neuheit erkoren sind. Und wer weiss, ob die Wiener-Messe nicht gerade die Existenz desjenigen Standes unterminiren wird, der berufen ist unmittelbar den Kaufabschluss zustande zu bringen. Gründliches Bekanntwerden mit dieser schwierigen Frage ist selbstverständlich unsere erste Pflicht, und bevor wir unsere Meinung darüber aussprechen, wollen wir die wesentlichen Punkte des Schwedischen Projektes kurz zusammenstellen.

II.

Zuerst müssen wir den bestehenden Unterschied zwischen Waren-Messen u. Muster-Messen betonen.

Heutzutage werden W a r e n m e s s e n nur für solche Waren abgehalten, welche in ihrer natürlichen Beschaffenheit oder technischen Ausführung individuelle Verschiedenheiten aufweisen, so dass der Käufer, um sich ein abschliessendes Urtheil über die zu erwerbende Ware bilden zu können, sie in Augenschein nehmen muss, wozu ihm eben die Warenmesse Gelegenheit geben soll, deren Wesen ja in einer Ausstellung der verkäuflichen Lagerwaren besteht. Zu diesen Warenkategorien gehören Rauchwaren und Pelzwerk, Felle und Häute, Leder, Borsten, Federn, Rosshaare u. s. w.

In erster Linie sind es also N a t u r p r o d u k t e, respektive Erzeugnisse aus a n i m a l i s c h e n Rohstoffen, welche durch die technische Behandlung von ihrem ursprünglichen Charakter wenig einbüssen und für die Warenmessen in Betracht kommen.

Naturgemäss hat sich im Laufe der Zeit der Handel in solchen Waren an bestimmten, hiefür geeigneten O r t e n konzentriert. So gelangte z. B. der Leip-

Collegen, verbreitet unsere Presse!

ziger-Messverkehr in Rauchwaren und Pelzwerk zur weltwirtschaftlicher Bedeutung.

Eine viel wichtigere Rolle im Handel spielt aber die Mustermesse.

Das Wesen der Mustermesse besteht darin, dass von dem Verkäufer oder Fabrikanten eine Schaustellung der durch ihn erhältlichen Fabrikate in Form von Mustern dem Käufer vorgeführt wird. Auf Grund dieser Muster wird die Bestellung erteilt und muss sie mustergetreu effektuiert werden. Hiebei kommen ausschliesslich Fabrikate in Betracht, welche durch Industrie und Gewerbe hergestellt werden; der Erzeuger hat es also in seiner Macht, seine Ware getreu seinem Muster anzufertigen und dem Käufer volle Befriedigung zu geben, ohne dass der Käufer gezwungen wäre, die Ware selbst vor der Absendung auf ihre Richtigkeit zu prüfen. Hieraus folgt, dass die Vorbedingungen für eine Warenmesse ganz andere sein müssen, als jene für eine Mustermesse, dass ferner, so vergeblich, ja thöricht es wäre zu versuchen, eine auf einem Platze eingebürgerte Warenmesse an einen anderen Ort übertragen zu wollen, es ebenso möglich und durchführbar ist, die Einrichtung der Mustermessen auf einem Handelsplatze einzuführen, welcher die Vorbedingungen für das Gedeihen einer solchen Institution in ausreichendem Masse besitzt.

Die wichtigsten heute bestehenden Messen sind jene von Leipzig, Niżni, Nowogród, Frankfurt am M. und Frankfurt a. O. (Fortsetzung folgt).

Sprawozdanie

z plenarnego posiedzenia Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie w dniu 7. stycznia 1908.

Prezydent Maurycy Dattner otwiera posiedzenie w obecności komisarza rządowego p. Radcy Dworu Adama Federowicza.

Na wstępie poświęca Prezydent wspomnienie pośmiertne pamięci zmarłego członka Izby ś. p. Jana Kwiatkowskiego. W Zmarłym straciło całe nasze społeczeństwo dzielnego i pracowitego człowieka, a Izba oddanego jej sprawom i gorliwego członka.

Do składu Izby należał śp. Jan Kwiatkowski przez lat kilkanaście; nie dążąc do żadnych zaszczytów ani godności, poprzestawał zawsze na roli chętnego towarzysza pracy. Wybitne stanowisko, jakie zajmował w Izbie, zawdzięczał jedynie własnej pracy i sumiennemu wypełnianiu obowiązków, które ponad wszystko stawiał. Zmarły był jednym z najczynniejszych członków Izby i nowy przybytek Izby zawdzięcza swoje powstanie w niemałej mierze Jego współpracownictwu.

Członkowie Izby wysłuchali stojąc przemówienia przewodniczącego i upoważnili Prezydyum do zamieszczenia tej manifestacyi żałobnej w protokołach posiedzeń. —

Prezydyum Izby zawiadamia w dalszym ciągu, że z powodu śmierci znakomitego męża stanu śp. Juliana Dunajewskiego, złożyło wieniec na trumnie zmarłego i wzięło udział w uroczystości pogrzebowej.

Sprawozdanie z czynności Prezydyum za czas od ostatniego posiedzenia zostało członkom rozdane w druku i przyjęte do wiadomości.

Dnia 14 grudnia przedstawiło się Prezydyum Izby nowomianowanemu ministrowi handlu J. E. Drowi Fiedlerowi i skorzystało ze sposobności, aby tak w ministerstwie handlu, jak w ministerstwie dla Galicyi i w Prezydyum Koła Polskiego interweniować w sprawie przyspieszenia budowli wodnych około Krakowa, co do których rząd już wydał konsens budowlany, a które zarazem umożebnią zajęcie robotników wracających obecnie tłumnie do kraju.

Prezydent donosi w dalszym ciągu Izbie, że Namiestnictwo rozpisało na dzień 3 marca br. wybory posła na Sejm krajowy z kuryi Izb handlowych i przemysłowych. Prezydyum poczyniło wszystkie potrzebne zarządzenia celem przygotowania tych wyborów.

Do Izby wpłynęło już po zamknięciu budżetu na rok 1908 szereg podań o udzielenie subwencyi. Podania te zostały z małymi wyjątkami przez komisyę budżetową załatwione odmownie, częścią jako spóźnione, częścią jako niezasługujące na uwzględnienie.

Po objęciu przewodnictwa przez najstarszego wiekiem członka Izby p. Henryka Schwarza, przystępuje Izba do wyboru Prezydyum.

Prezydentem Izby wybrany został na rok 1908 ponownie Maurycy Dattner.

Wiceprezydentem obrała Izba Jana Kantego Federowicza, który dotychczas ten urząd piastował.

Na urząd delegata Izby do Prezydyum powołany został dotychczasowy delegat Tadeusz Epstein.

Nowo wybrani członkowie Prezydyum składają za wybór krótkie podziękowania.

Na opróżnione wskutek śmierci śp. Jana Kwiatkowskiego miejsce skarbnika Izby, wybrany został jednomyślnie p. radca Józef Jawornicki.

Imieniem komisyi dla spraw koncesyjnych i osobistych przedstawia sekretarz dr. Benis wnioski dotyczące powołania zastępców na miejsca dwóch członków Izby, opróżnione wskutek rezygnacyi p. Wacława Anczyca, która nastąpiła dnia 9 marca 1906 i śmierci bł. p. Joachima Perlbergera, zaszłej w dniu 29 marca 1907.

W myśl § 6 ustawy o organizacyi Izb handlowych powołać należy celem obsady opróżnionych mandatów owe osoby, które przy ostatnich wyborach otrzymały po wybranych największą ilość ważnych głosów. Stosownie do wyniku przeprowadzonych w dniu 20 grudnia 1905 wyborów uzupełniających do Izby handlowej i przemysłowej uchwalono powołać na opróżnione 2 miejsca członków Izby:

PP. Karola Rudolphiego, współwłaściciela firmy: »Fabryka armatur i pomp, odlewarnia żelaza i metali, Inż Karola Rudolphiego i Spółki w Trzebinie« oraz Eliasza Hirscha Friedmanna, właściciela handlu drzewa i artykułów żelaznych w Wieliczce.

Jako kandydatów na urząd asesora handlowego przy c k. Sądzie obwodowym w Wadowicach uchwalono przedstawić:

PP. Jana Dworaka, zastępcę burmistrza w Wadowicach, Teofila Solskiego, zarządcę firmy: F. Foltina Spadkobiercy w Wadowicach, Ferdynanda Münza, kupca w Wadowicach.

Imieniem komisyi budżetowej zdaje pan radca Blumenfeld sprawę z przeprowadzenia rewizyi, rachunków i szkontrum kasy za rok 1906.

Komisya sprawdziła przedłożone jej rachunki i znalazła stan kasy zgodny z alegatami.

Izba uchwaliła udzielić za rok 1906 absolutoryum rachunkowego i kasowego Prezydyum, skarbnikowi i rachmistrzowi Izby.

Wdowie po zmarłym woźnym śp. Jacentym Łączkowskim uchwalono udzielić prowizyi rocznej w wysokości 360 Koron, jakoteż dodatku dla zaopatrzenia córki w kwocie 73 koron rocznie.

Sekretarz Dr. Benis przedstawia imieniem komisyi połączonych sekcyi referat w sprawie zamierzonej przez rząd reformy ustawodawstwa górniczego. Ministerstwo handlu wezwało Izbę o zebranie ogólnego materyału życzeń i wniosków sfer interesowanych w górnictwie. Materyał ten posłużyć ma Ministerstwu rolnictwa do wypracowania szczegółowego projektu reformy, który następnie przedłożonym będzie Izbie do wydania opinii.

Nie chcąc rozstrzygnąć w szczupłym gronie własnych członków sprawy tak doniosłej dla gospodarstwa krajowego, zwołała Izba ankietę, złożoną z zastępców władz i stowarzyszeń górniczych, jakoteż z reprezentantów wszystkich przedsiębiorstw górniczych zach. Galicyi.

Wybrany przez ankietę subkomitet zajął się opracowaniem uchwał ankiety i ujęciem ich we formy całego szeregu wniosków.

Pozornie wielka ilość szczegółowych żądań świata górniczego zach. Galicyi skupia się jednak około zasadniczego stanowiska w kilku wielkich kwestyach.

Takiem zagadnieniem jest w pierwszym rzędzie dzisiejszy system wyłączności górniczych, czyli sposób, w jaki władze górnicze udzielają wyłącznego prawa do poszukiwania ukrytych w ziemi minerałów. Mimo zarzutów przeciwników tego systemu, który powodować ma spekulacyę wyłącznościami i zajmowanie znacznych przestrzeni kraju przez osoby niepowołane i nie mające środków do wykonywania górnictwa, uchwaliła ankieta oświadczyć się za dalszym zatrzymaniem tego systemu. Miarodajnem dla tego stanowiska ankiety było przekonanie o odrębnym charakterze Galicyi, która nie jest dotąd dostatecznie pod względem geologicznym zbadaną i która zawdzięcza powstanie rozwijającego się w szybkim tempie kopalnictwa, przedsiębiorczości i odwadze kilku jednostek, które nabywały wyłączności i umiały zachęcić kapitalistów do zakładania kopalni.

Ankieta oświadczyła się w dalszym ciągu za unifikacyą administracyi górniczej, tak aby hutnictwo zarówno własnej jak i obcej rudy, oddane zostało wyłącznie nadzorowi władz górniczych. W przeciwieństwie bowiem do organów władzy przemysłowej, posiadają funkcyonaryusze administracyi górniczej obok wykształcenia prawniczego także potrzebne wiadomości techniczne, ułatwiające im zrozumienie potrzeb górnictwa i stwarzające pożądany kontakt między władzami a przedsiębiorcami górniczymi.

Pożądaną dalej okazała się reorganizacya inspekcyi górniczej na wzór inspekcyi przemysłowej i udzielenie stronom prawa rekursu do starostw górniczych i ministerstwa rolnictwa.

Stosownie do postępów technicznych i gospodarczych nowożytnego górnictwa, uchwalono domagać się powiększenia wyłączności i miar górniczych, jakoteż przedłużenia czasokresów, na które władze udzielają prawa górniczego.

Podobnież nie dadzą się pogodzić przestarzałe, bo z połowy zeszłego wieku pochodzące przepisy ustawy górniczej o ekspropryacyi, które muszą być zastosowane do nowożytnych wynalazków, jak kolei linewkowych i tp.

Z nowej pruskiej ustawy górniczej przyjęła ankieta odpowiedzialność właściciela kopalni zarówno za szkody zawinione, jak i niezawinione, powstałe na powierzchni wskutek prowadzenia kopalni. Odpowiedzialność ta ciąży ma na ostatnim właścicielu kopalni jeszcze przez pewien przeciąg czasu po zmianie własności.

Nad wnioskiem p. radcy Władysława Libana w sprawie zbiegu wniesionych w jednym dniu podań o nadanie wyłączności górniczej na te same przestrzenie, wywiązała się dłuższa dyskusya, po zamknięciu której uchwalono przedstawić ministerstwu handlu opinię w myśl referatu komisyi połączonych sekcyi.

Entscheidungen des Obersten Gerichtshofes.

Umfang der Vollmacht des Handlung-(Provisions)-Reisenden: Berechtigung desselben zur Stundung der Schuld aus einem durch ihn vermittelten Geschäfte.

Entsch. v. 1. II. 1905. Z. 806.

Die Revision gegen die in den Vorinstanzen erfolgte derzeitige Abweisung der Klage blieb ohne Erfolg. Gründe: Die Revision macht den Revisionsgrund des § 503[4] Z. P. O. geltend, jedoch mit Unrecht. Die Revision übersieht, dass es Sache derselben ist, nachzuweisen, dass auf den erwiesenen Tatbestand das Gesetz irrig angewendet wurde, und dass Tatsachen, welche nicht festgestellt wurden, keine Berücksichtigung finden können. Nun erscheint aber festgestellt, dass N. dem Bekl. eine fünfmonatliche Prolongation gewährte und dass er zu dieser Zeit Handlungsreisender des Klägers war, für welchen er seinerzeit das Geschäft gemacht hat. Es kann sich daher nur darum handeln, ob derselbe in dieser Eigenschaft nach abgeschlossenem Geschäfte besagte Zahlungsfristung mit Rechtswirkung für den Kl. gewähren konnte, und diese Klage muss bejaht werden. Die von dem Gesetze selbst vorgesehene Zusammenfassung der Art. 47 und 49 H. G. B. gestattet keinen Zweifel, dass auch der Handlungsreisende ein Handlungsbevollmächtigter ist, dass sich demnach die Berechtigung, Zahlungsfristen zu gewähren, keineswegs auf den Zeitpunkt des Geschäftsabschlusses beschränkt, sondern, dass derselbe nach Art. 47 H. G. B. berufen ist, die von ihm vermittelten Geschäfte abzuwickeln und dasjenige vorzukehren, was damit in unmittelbarer Verbindung steht. N. konnte daher auch dem Bekl. über Begehren seiner Frau, um zur Annahme der übersendeten Ware ihn zu bewegen, eine fünfmonatliche Zahlungsfrist bewilligen. Hat hiebei eine Überschreitung der dem Geschäftsreisenden vom Kl. eingeräumten Befugnisse stattgefunden, so kann dieses die Rechte des Bekl. nicht beirren, soferne ihm diese Beschränkung nicht bekannt war. Allerdings hat nun N. anfänglich erklärt, zu einer Prolongationsgewährung nicht berechtigt zu sein, allein diese Mitteilung hat er durch die sohin gewährte Frist selbst widerrufen. Dafür, dass der Handlungsreisende, wenn er als Handlungsbevollmächtigter behandelt werden soll, im Dienstverhältnisse resp. in einem Abhängigkeitsverhältnisse zum Prinzipale stehen müsse, bietet das Gesetz keinen Anhaltspunkt.

Jeszcze z akcyi w sprawie rocznych kart.

Lwowskie Stowarzyszenie Kupców nadesłało nam list następującej treści:

Lwów, dnia 10 stycznia 1908.

Szanowny Wydział Stowarzyszenia podróżujących kupców w Galicyi, na ręce Wp. Arnolda Steinera w Krakowie.

Potwierdzamy z podziękowaniem odbiór sz. pisma z dnia 28. grudnia z. r. i równocześnie wyrażamy w myśl uchwały naszego Wydziału z dnia 6. stycznia br. tak szanownemu Wydziałowi, jakoteż Prezydyum szan. Towarzystwa najserdeczniejsze i bratnie podziękowanie za wiadomość, inicyatywę i pomoc w sprawie krzywdzącego nas podwyższenia ceny kart rocznych. Dzięki usilnym zabiegom, w czem wielka zasługa przypada Szanownemu Prezydyum i delegatom — zdołaliśmy wspólnie spowodować przynajmniej częściowe ustępstwa.

Poczuwając się do obowiązku wyrażenia tych kilku słów podzięki szanownemu Wydziałowi, a w szczególności Prezydyum, kreślimy się

Z wysokiem poważaniem

sekretarz: przewodniczący:
podpis nieczytelny. Maurycy Brandstädter.

* * *

Prezydyum stowarzyszenia wystosowało w myśl uchwały centralnego zarządu do posłów **Dr. Grossa** i **Dr. Kolischera** następujące pisemne podziękowanie:

Kraków, dnia 28 grudnia 1907.

Jaśnie Wielmożny Panie Pośle!

Wysłana przez nas z powodu podwyższenia cen kart rocznych na kolejach państwowych deputacya złożyła nam po swym powrocie z Wiednia dokładną relacyę o przebiegu i wyniku interwencyi WP. Posła.

Na podstawie tej relacyi powziął centralny zarząd naszego stowarzyszenia na ostatniem swem posiedzeniu jednomyślnie uchwałę wyrażenia JWP. Posłowi serdecznego podziękowania za Jego gorliwą pracę i pełne poświęcenia trudy łożone w celu uzyskania korzystnego rezultatu w powyższej sprawie.

Sprawia nam to wielką przyjemność niniejszem JWP. tę uchwałę do wiadomości podać.

Z głębokim szacunkiem i poważaniem
Stowarzyszenie podróżujących kupców Galicyi w Krakowie.
Arnold Steiner, prezes.

Prezydyum stowarzyszenia otrzymało z Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie następujące pismo:

We Lwowie, dnia 17. stycznia 1908.
L. 7277.

Do Szanownego Prezydyum stowarzyszenia podróżujących kupców Galicyi w Krakowie.

Powołując się na cenne złożone w piśmie z dnia 28. u. m. podziękowanie za interwencyę w sprawie obniżenia należytości za roczne karty kolejowe, Prezydyum Izby handlowej i przemysłowej ma zaszczyt oznajmić, że Izba gotową jest w każdej chwili bronić praw i interesów stanu kupieckiego w szczególności też podróżujących kupców reprezentowanych w szanownem stowarzyszeniu.

Izba handlowa i przemysłowa.
Prezydent: **Horowitz** Sekretarz: **Stesłowicz.**

Aus der wirtschaftlichen Welt.

Ostemplowanie przekazów kupieckich. Ministerstwo skarbu ogłasza rozporządzenie w sprawie stemplowania krótkoterminowych przekazów kupieckich opatrzonych dopiskiem »zapłaci Pan w ciągu dni ośmiu» (zahlen Sie innerhalb acht Tagen) albotęż »płatne w ciągu dni ośmiu» (Zahlbar innerhalb acht Tagen).

Wedle § 12 ustawy z dnia 13. lutego 1864 Dz. p. Nr. 20, opłaca się od przekazów wystawionych przez kupca lub na kupca, należytość zniżoną 10 h. — Zniżka ta przysługuje jednak tylko przekazom kupieckim, płatnym najpóźniej w ciągu dni ośmiu, licząc od dnia wystawienia przekazu, którato okoliczność musi wedle ogólnych zasad ustawy o należytościach być niewątpliwie widoczną z samego brzmienia odnośnego dokumentu

Ministerstwo orzekło obecnie, że dodatek »zapłaci Pan w ciągu dni ośmiu» albotęż »płatne w ciągu dni ośmiu» nie może być uważany za niewątpliwy dowód, iż przekaz płatny jest w ciągu ośmiu dni od wystawienia i zarządziło traktowanie tego rodzaju krótkoterminowych przekazów kupieckich wedle skali wekslowej I. Należytość ta stopniuje się odpowiednio do wysokości kwoty, na którą przekaz opiewa.

Równocześnie zwraca ministerstwo skarbu uwagę, iż w przyszłości należy w samym tekście przekazu zaznaczyć wsposób nie ulegający żadnej wątpliwości, że termin płatności przypada na ośm dni od czasu wystawienia.

Da się to uskuteczniać słowami »w ośm dni od daty» albo też przez kalendaryczne wymienienie dnia (n. p. »zapłaci Pan 9 grudnia 1907»). Przekazy płatne za okazaniem, mają dokładnie podawać ośmiodniowy termin, w ciągu którego powinna nastąpić zapłata n. p. »za okazaniem, najpóźniej jednak w ciągu ośmiu dni od dzisiaj, albotęż »za okazaniem, najpóźniej do dnia 9 grudnia 1907» i t. p.

Insolvenzen. Czernowitz.: Brüder Sitzer, Modewarenhändler. Chrzanów: Moses Rittermann, Manufakturist. Niepołomice: Wolf Mendler. Przemyśl: Samuel Birken, Spezereiwarenhändler. Storożynetz: Adolf Maurüber, Modewarenhändler, Ulanów: Lipe Scheinmann, Galanteriewarenhändler. L. Öhlbaum. Manufakturist. Wadowice: Osias Cisner, Schnittwarenhändler.

Vereinsleben.

Die IV ordentliche Generalversammlung des Losvereines „Fortuna“ fand unter Vorsitz des Obmanns Herrn Bernhard Liebeskind am 28. Dezember 1907 statt. Nachdem das Protokoll der letzten Generalversammlung vom Schriftführer Herrn Leon Singer verlesen und zur Kenntnis genommen wurde, erstattete sodann der Vorsitzende den Jahresbericht, aus welchem unter anderen zu entnehmen ist, dass die Anteile der Gruppe III 1907 K 3485.77 H. betrugen; hievon wurden Lose im Betrage von K 3351 12 H. angeschafft, an diverse Vereinsunkosten K 83·79 H. verausgabt und verbleibt somit ein Saldo für Gruppe III 1907 K 50.86. — Namens des Revisions-Komites stellte Herr Salo Zimmet den Antrag auf Erteilung des Absolutoriums der abtretenden Vereinsleitung. (Angenommen). Es wurde weiters über verschiedene interne Vereinsangelegenheiten verhandelt und Beschlüsse gefasst.

Nachdem die Generalversammlung dem Präsidenten des Vereines Reisender Kaufleute Galiziens und Depositär des Losvereines Herr Arnold Steiner für die Aufbewahrung der Lose den Dank ausgesprochen hat, wurde die Neuwahl der Vereinsleitung pr. Acclamation vorgenommen.

(Unfallversicherung). Am 20 Feber l. J. wird die Vereinsleitung, wie alljährlich, die Versicherung der Mitglieder gegen Unfall erneuern.

Wir bitten diejenigen Mitglieder, welche mit Beiträgen im Rückstande sind, ihren Verpflichtungen nachzukommen, da nur in diesem Falle für sie die Versicherungsprämien eingezahlt werden können.

* *

(Witwen u. Waisenfond.) Ignatz Horowitz K 1.—, Moritz Goldmann K 2.—, Moritz Freiwald K 5.—, Heinrich Timberg K 1.—, Wilhelm Grünwald K 2.—, Block Nr. 320, Simon Ohrenstein K 2.— Block Nr. 323, Salomon Rosner K 2.—, Sammlung durch Löbel Rosenfeld und Jacob Weiss Hochzeit Knopf in Bielitz K 18.—, Kartengewinnst von Braun-Wang, Löbel, und Rosenfeld K 2.—, E E. durch Herrn Arnold Steiner K 10.—, Ulmann und Perl durch Herrn Norbert Graber K 1.—, Block 364 H. Amster K 2.—, Febur Mantel K 5.—, Block 188 Herman Lerner K 2.—, Blocks 361/63 Isidor Morgenbesser K 6.—, Sammlung durch Zimet und Löbel Hochzeit Mitglied Adolf Osiek K 19.20, Isidor Rosenzweig K 2.50, Blocks 148/49 Leser Kurz K 4.—, Gross und Löbel K 1.—, Sammlung durch Herrn Heinrich Rosenfeld: Gedalie Langrock K 10.—, Majer Jonkler K 5.—, M. Blankstein K 2.—, Abraham Margulies K 2—, zusammen K 19.—. **Blocks:** Nr. 113 Schachne Guttfreund, Nr. 203 B. Liebeskind, Nr. 204 I. Metzner, Nr. 205 J. Hirsch. Nr. 206 B. Liebeskind, Nr. 207 Jonas Freund, Nr. 208/9 B. Liebeskind, Nr. 210 Schschne Guttfreund, Nr. 211/12 B. Liebeskind, Nr. 213 Otto Abeles, Nr. 214 I. Kohn, Nr. 215 Moritz Brod, Nr. 216 Leopold Komlos, Nr. 217, 219/21 B. Liebeskind je K 2 — zusammen K 38.—. **Reisecouponbüchel**: Nr. 370 Efroim Chmielowski, Nr. 208 Sigmund Gleisner, Nr. 377 D. Neumark, Nr. 353. 54, 55, 434 S. Löbel, Nr. 446 Moritz Reicher, Nr. 423 Adolf Osiek, Nr. 448 Simon Feldblum, Nr. 414, 436 Adolf Knopf, Nr. 284, 85 Herman Leruer, Nr. 309 Maks Taffet, Nr. 277 C. Rosthal, Nr. 447 Josef Kant je K 2.50, zusammen K 42.50, Pressfond K 5.30.

Summe der heute ausgewiesenen Spenden K 192.50
Stand am 25 Dezember 1907 . . . . . . „ 4533.32

Zusammen K 4725.82

(Pensionsfond). Reisecouponbüchel: Nr. 370 Efroim Chmielowski, Nr. 208 Sigmund Gleisner, Nr. 377 David Neumark, Nr. 353, 54, 55, 434, S. Löbel, Nr. 446 Moritz Reicher, Nr. 423 Adolf Osiek, Nr. 448 Simon Feldblum, Nr. 414, 436, Adolf Knopf, Nr. 284. 85 Herman Lerner, Nr. 309 Maks Taffet, Nr. 277 C. Rostahl, Nr. 447 Josef Kant je K 2.50 zusammen K 42.50, Febus Mantel K 1.—

Summe der heute ausgewiesenen . . . . K 43.50
Stand am 1 Dezember 1904 . . . . „ 655.64

Zusammen K 699.14

Personalnachrichten.

Unser Mitglied Herr Isidor Wortsman, Krakau, bis nun im Hause Josef Rakower hat sein Domicil nach Wien verlegt und eröffnete daselbst ein Schuhexport-Geschäft. Wir gratuliren.

Unser Mitglied Herr David Neumark, Krakau, hat seine bisher durch 15 Jahre im Hause Josef Rakower innegehabte Reisestellung aufgegeben und eröffnete unter seiner eigenen Firma am hiesigen Platze ein Wirkwaren Engros-Geschäft. Wir wünschen dem neuen Unternehmen bestes Gedeihen.

— Fräulein Regina Dörfler, Tochter unseres Mitglieds Herrn Leon Dörfler aus Stanislau, hat sich mit Herrn Feiwel Schmerler, Buchhalter der Firma Löbel Rakower in Krakau, verlobt.

— Die Trauung unseres Mitglieds Herrn Ferdinand Weindling mit Fräulein Marie Grünhut findet Sonntag den 2 Feber l. J. in Tarnów statt.

KRONIKA.

Kanzleieröffnung. Wir machen unsere p. t. Mitglieder und Leser auf unsere heutige Annonce unter »Eingesendet» aufmerksam. Herr Dr. Benedict Koffler, der uns als sehr tüchtiger Rechtsanwalt geschildert wird, hat in Lemberg, Podlewskiegogasse 9 seine Kanzlei eröffnet und wir nehmen gerne Veranlassnng ihn jedermann bestens zu empfehlen.

Kongres dla przemysłu chłodzenia. W bieżącym roku odbędzie się w Paryżu międzynarodowy Kongres dla przemysłu chłodzenia (Kälte-Industrie).

Bliższych informacyi udziela Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

Wstrzymanie doręczenia pieniędzy w niedzielę. Dyrekcya poczt ogłasza, że na mocy rozporządzenia ministerstwa handlu wstrzymuje od dnia 1. stycznia 1908 r. doręczenie w niedziele listów wartościowych i pieniędzy w obrocie przekazowym, pocztowym i pocztowych Kas oszczędności. Wyjęte z pod tego zarządzenia są przesyłki, które w myśl obowiązujących przepisów, doręcza się zaraz po nadejściu osobnym posłańcem. Adresatom wolno jednak odbierać przesyłki podczas wyznaczonych dla stron godzin urzędowych w urzędzie bez złożenia osobnego oświadczenia i bez obowiązku uiszczenia należytości za przechowanie. Niedziele o bardzo silnym ruchu, n. p. przypadające na pierwszy lub drugi dzień miesiąca i t. p. wyjęte są z pod tego ograniczenia.

Komunikaty Dyrekcyi kolei państwowych. Dyrekcya kolei państwowych ogłasza:

1) Przyjmowanie przesyłek zwykłych przeznaczonych dla stacyi kolei północnej i dalszych odbywa się począwszy od 13. styczniabr. bez ograniczenia.

2) W sprawie przewozu towarów. Z powodu nadzwyczajnych trudności ruchowych ustanawia się na podstawie międzynarodowej umowy o przewozie towarów dla przesyłek zwyczajnych, z wyjątkiem żywych zwierząt, świeżego mięsa i towarów, ulegających zepsuciu, nadawanych, lub nadchodzących do stacyi położonych w okręgach dyrekcyi kolei państwowych w Krakowie, we Lwowie, w Stanisławowie i kierownictwa ruchu w Czerniowcach lub też przechodzących przez te okręgi. dodatkowy, termin do regulaminowych terminów dostawy, wynoszącej 5 dni, a to z ważnością od 11 stycznia br. aż do odwołania. Równocześnie znosi się dodatkowy termin od regulaminowych terminów dostawy, wynoszący 3 dni, ogłoszony 28-go grudnia z ważnością od 27 grudnia 1907 aż do odwołania.

Wir machen darauf aufmerksam, dass unser Blatt nicht von sämmtlichen Cafe- u. Restaurationsbesitzern abonnirt wird und veröffentlichen hiermit die Liste derjenigen bei welchen unser Pressorgan nicht aufliegt:

Cafe Boulevard, Tarnopol
Hotel Berger II, Sambor
„ Cracovie, Czortków
„ Gottlieb, Radautz
„ Grand, Tarnopol
„ Krämer, Zaleszczyki
„ Langer, Bielitz
„ Podolski, Tarnopol
Restauration Katz, Czernowitz
„ Reiss, Krystonopol
„ Rosengarten, Przeworsk
„ Schmidt, Horodenka

Werte Collegen! Wir richten an Euch wiederholt die dringende und herzlichste Bitte: Wohnet u. verkehret nur in solchen Lokalitäten, wo Euer Fachblatt aufliegt.

Collegen, verbreitet unsere Presse!

P. & A. Nussbaum

Krakau, Dietelsgasse 41

(neben dem Warenhause der Firma A. Lindenbaum) empfehlen ihr reichhaltiges Lager in

Linoleum, Ledertuch

und sämmtlichen in dieser Branche einschlägigen Artikeln.

GROSSE AUSWAL in Nürnberger, Stahl, Seiler, Leder, Kamm, Bürsten u. echt Pariser-Parfümeriewaren.

En gros **En detail**

BREIT i NOWOMIAST

Kraków, Stradom 21.

SKŁAD STROJÓW DAMSKICH.

Specyalność w koronkach, haftach i przyborach do krawieczyzny.

HIRSCH EDER

Kraków, plac Dominikański 5.

Skład szewiotów angielskich, kamgarnów francuskich, towarów dla c. i k. wojskowych i p. t. urzędników.

Dla p. t. członków Stowarzyszenia podróżujących kupców 3% opustu na fundusz wdów i sierót.

Aleksander Fischhab

FABRYKA PIECZĘCI KAUCZUKOWYCH i DRUKARŃ DOMOWYCH, oraz WIELKI SKŁAD NUMERATORÓW NAJNOWSZEJ KONSTRUKCYI i SZYLDÓW EMALIOWANYCH

KRAKÓW

ULICA GRODZKA L. 50

obok c. k. Sądu krajowego.

Erste und älteste Krakauer

כשר

SELCHWAREN-FABRIK

mit Dampfbetrieb

GEGRÜNDET IM JAHRE 1872

Hirsch Gronner's Sohn

BERNARD GRONNER

KRAKAU

Niederlage: Krakauerg. 17. Fabrik: św. Katarzyna 4

Telephon Nr. 782.

Provinz-Aufträge werden promptest und sorgfältigst effectuirt.

Zakład Wodoleczniczy i Sanatoryum

specpalisty chorób nerwowych

Dra KUPCZYKA

Kraków, ul. Szujskiego L. 11 (Róg ulicy Rajskiej)

Wodolecznictwo, Parnia, gorące kąpiele powietrzne ogólne i częściowe, Kąpiel gazowa z kwasem węglowym, Kąpiele wodo-elektryczne i w świetle elektr., Natryski elektryczne, Elektryzowanie, Masaż ręczny, wybracyjny i elektryczny, Ciepłe wanny, Kąpiele mineralne, Leczenie dyetyczne i tuczne.

Choroby nerwowe, Reumatyzm, Choroby żołądka i jelit, Skaza moczanowa, Cukrzyca, Otyłość, Niedokrewność. Ogólne osłabienie, Choroby serca i naczyń krwionośnych.

Pokoje dla chorych **Oświetlenie elektryczne.**

Maschinen- und Dampfbetrieb. **Lieferung binnen 10 Tagen.**

Telefon Nr. 576

SIGMUND FLUSS

Telefon Nr. 576

LEMBERG, — KRARAU, — BRÜNN,

Sykstuska 20. Batorego 20. Św. Krzyża 7.

Fabrik u. Kontor: **BRÜNN, Zeile 38—40.**

Zur Saison! Alle Gattungen Herren- u. Damenkleider im ganzen Zustande unzertrennt, sammt Futter, Wattirung etc. werden gefärbt chemisch gereinigt, wie neu hergerichtet — **Glanz von Kamgarn-Anzüge wird nach eigenem mechanischen Verfahren entfernt.**

Ich empfehle ferner den p t. Kunden meine **modernst maschinell eingerichtete**

Chemische Waschanstalt (Netoyage francaise)

für Herren-, Damen- u. Kinder-Garderoben, Militär u. Beamten-Uniformen, Promenade Toiletten, Möbelstoffe.

Spezialitäten-Färberei à Ressort

für Seidenkleider, Kaschmir, Plüsch, Samt, Halbwolle, Baumwoll-Posamenterie und Dekorationstoffe in den modernsten, echtesten Farben.

Für Vereinsmitglieder Vorzugspreise 10%. — Annahmestellen in allen grössten Städten.

Provinz-Aufträge prompt.

Eigene Fabriks-Filialen in allen Hauptstädten Österreich-Ungarns.

Grösste Fabriken

in Böhmen, Mähren und Galizien. Leistungen unübertroffen.

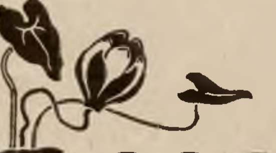

DOM TOWAROWY

BREIT i EISENTHAL

KRAKÓW, STRADOM 18.

Bogaty wybór wszelkich towarów bławatnych, materyi wełnianych, jedwabnych, chodników i dywanów.

Dom towarowy

SCHACHNE LANDAU

w Krakowie, Stradom L. 15.

Bogaty wybór wszelkich towarów bławatnych, materyi wełnianych, jedwabnych, chodników i dywanów.

Ceny stałe.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Salomon Michał Zimmet. Drukiem S. L. Deutschera w Podgórzu